

Tendències

Ampliació de la cobertura de la sanitat pública

Arriba el fàrmac més desitjat per a l'hepatitis C

La ministra Mato anuncia l'acord per subministrar sofosbuvir a Espanya

ANA MACPHERSON / CELESTE LÓPEZ
Barcelona/Madrid

Dels últims tractaments que aconseguix eradicar el virus de l'hepatitis C fins a un 95% de pacients, el sofosbuvir, estarà a disposició dels pacients de la sanitat pública després de vuit mesos de negociació per rebaixar-ne el preu a una quantitat assumible i després de mesos de protestes i dramàtiques crides de pacients i hepatòlegs.

La ministra Ana Mato ahir va sorprendre tothom, inclouent-hi els consellers de salut amb els quals es reunia a Santiago de Compostela, amb l'anunci que havia arribat a un acord amb Gilead, el laboratori que fabrica el fàrmac contra l'hepatitis C sofosbuvir (Sovaldi) per incloure'l en el finançament públic.

L'acord està tancat, asseguren fonts de Sanitat, a falta de l'aprovació de la comissió interministerial de Preus dels Medicaments, que es reunirà la setmana vinent i que molt probablement hi donarà el vistiplau. Es preveu que s'incorpori al finançament públic i, per tant, que estigui a disposició dels pacients, com a molt tard el dia 1 de novembre, en espera de l'informe de posicionament terapèutic (IPT) que indicarà com s'ha de fer servir el fàrmac. "Tot i que és possible que sigui abans", asseguren aquestes fonts.

Una de les incògnites que no va revelar ahir la ministra Mato és el cost pactat amb el fabricant. Les xifres ballen, però, segons fonts properes a la negociació, el preu rondaria entre els 25.000 i 30.000 euros. Aquestes fonts parlen d'un acord semblant al que es va aconseguir aquest estiu amb els fabricants de simeprevir, un altre dels medicaments contra l'hepatitis C: tots els tractaments que facin fallar a canvi de la mateixa quantitat que es va gastar l'any passat a Espanya en el tractament clàs-

sic. Segons va explicar un director del laboratori Janssen, el preu per pacient (dotze setmanes) és d'uns 25.000 euros, amb el compromís de la companyia de cobrir els costos del tractament si és més alt que el pressupost establert pel ministeri.

"Es un gran pas, però ara cal aconseguir que es faci servir a totes les comunitats autònomes, perquè el simeprevir, aprovat a l'agost, no s'ha subministrat fins ara a cap malalt gallec, per exemple", assenyala Toni Bernal, president de la federació de Malalts i Trasplantats Hepàtics (Fnehd). En aquest sentit, el conseller de Salut, Boi Ruiz, va explicar

PREU

Es calcula que el medicament s'acostarà als 25.000 euros

HEPATÒLEGS

"Es un canvi radical, perquè estem parlant d'eliminar la malaltia"

TERMINIS

Sanitat calcula que la medecina estarà a disposició dels metges a l'octubre

sortint de la reunió a Santiago que espera que aquesta vegada la introducció d'aquest medicament en la sanitat pública inclogui la partida pressupostària corresponent, que no és l'habitual. "El nostre compromís davant el Parlament és atendre progressivament tots els malalts que ho necessitin. Ja hem començat el grup de persones transplantades o en pretransplantament, i ara comencem amb els que tenen cirrosi avançada. Com que no hi ha pressupost, traurem els diners d'un altre

lloc, però no limitarem aquests tractaments rellevants".

Malgrat la cautela sobre la implantació del medicament, el representant dels malalts reconeix que és un canvi substancial en la vida dels qui tenen hepatitis C, que han desenvolupat cirrosi o ja estan a punt del trasplantament hepàtic. Perquè aquesta gran esperança, que fa un any va aparèixer al mercat i que durant mesos era inabastable a causa del preu que té -60.000 euros el tractament-, ja serà part fonamental de l'arsenal terapèutic per a uns 900.000 malalts.

"Es un canvi radical", diu el responsable d'hepatologia de Vall d'Hebron, Rafael Esteban Mur. "Estem parlant de cures d'entre el 90 i el 95% dels pacients aplicant diferents combinacions d'aquests medicaments nous amb els existents. Estem parlant d'eliminar la malaltia". I ja és a la cua de l'FDA -l'agència nord-americana que aprova els nous medicaments- una altra medicació: en aquest cas una combinació de sofosbuvir i un altre producte, el ledipasvir, en una sola pastilla que promet curar el 98% d'afectats.

L'aparició cada pocs mesos d'una nova opció terapèutica amb xifres de resolució altíssimes (com els preus) ha sotmès a una autèntica dutxa escocesa els milions d'afectats per aquest virus al món. La majoria es van infectar per les vacunes i les transfusions de sang. Fins fa unes dècades no es podia detectar aquest virus, que a més resta amagat en la majoria de casos durant anys. Una desagradable sorpresa que molts van descobrir un dia que van anar a donar sang o quan van intentar saber per què es cansaven tant.

Van passar de no tenir tractament a operar a medicacions que a la meitat no els funcionaven. I la malaltia seguia el seu curs. Fins que a finals del 2013 van començar a arribar els nous retrovirals a preus d'hipoteca. La negociació amb Gilead per aconse-

guir que el seu sofosbuvir tingué un preu pagable per les arques públiques ha trigat molt de temps i, entremig, més d'un malalt ha arribat a hipotecar el que fos per pagar-se el tractament. El que calgui per tal de no arribar a la llista d'espera del trasplantament.

L'ORIGEN

Un virus que afecta el fetge

■ El virus de l'hepatitis C provoca una inflamació del fetge i fa que aquest òrgan no funcioni de manera adequada. Es transmet a través del contacte directe entre la sang d'una persona infectada i la sang o les mucoses (oral o genital) d'una altra persona. La majoria de pacients es van infectar als anys setanta i vuitanta per transfusions sanguínies.

A Catalunya, una de les comunitats on s'han tractat més casos amb els nous medicaments sota la fórmula d'ús compassiu, es va optar per ampliar el ventall al màxim comptant que s'hauria de finançar al marge del pressupost de l'any. Fins ara s'han tractat els més greus amb una doble teràpia: sofosbuvir i daclatasvir, i, últimament, simeprevir. En total, 50.000 euros per dotze setmanes de tractament.

Aquestes xifres posen sobre la taula el debat de quant pot costar curar-se, quin és el preu d'anar empitjorant any rere any, el de viure amb un fetge trasplantat que, si no es tracta, a més es tornarà a infectar... "Tots volem el millor tractament, el que ens curi i que tingui menys efectes secundaris. Perquè els tractaments que teniem fins ara curen menys, i molts no els toleren", explica Bernal. "Però encara curem, i els hem de continuar fent", perquè el preu té un zero menys, "i això suposa que es podran tractar molts més pacients sense arruïnar la sanitat pública", diu. ●